

“AB ve Türkiye’de Gıda Güvenliği Risk Yönetimi”

Panelist

Prof.Dr. Sulhattin Yasar – ECC Risk Uzmanı,
sulhattin.yasar@igdir.edu.tr

- Iđdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootekni Bölümü

İÇERİK

- **ÖNEMLİ TANIMLAR**
- **AB ve Türkiye Karşılaştırmaları**
  - **GIDA VE YEM GÜVENLİĞİ MEVZUATI**
  - **Gıda Güvenliğinin Temel Elementleri**
  - **Yönetmelikler, Talimatlar, Rehberler**
  - **Örnek Entegre Yaklaşımlar**
  - **Bilimsel Risk Değerlendirmesi**
  - **Görev ve Sorumluluklar**
  - **Resmi Kontroller ve Analizler**
- **Sonuç**

- **RİSK NEDİR?**
- **Sağlık üzerinde olumsuz etki yaratma ihtimali bulunan tehlike ile şiddeti arasındaki fonksiyonel ilişkiyi,**

- **TEHLİKE NEDİR?**
- **Sağlık bakımından olumsuz etki yaratma potansiyeli bulunan, gıda ve yemdeki (çiftlikten – çatala kadar geçen sürede)**
  - **Biyolojik,**
  - **Kimyasal veya**
  - **Fiziksel etmenler ile Gıda ve Yemin durumunu,**

- **RİSK ANALİZİ BİLEŞENLERİ NEDİR?**
  - **Risk değerlendirmesi,**
  - **Risk yönetimi ve**
  - **Risk iletişimi**
- **olarak birbirleriyle bağlantılı 3 bileşen**

- **RİSK DEĞERLENDİRMESİ**

Bilimsel olarak tehlikenin tanımlanması, tehlikenin niteliklerinin belirlenmesi, tehlikeye maruz kalmanın değerlendirilmesi ve risk unsurlarının belirlenmesini kapsayan süreci,

- **RİSK İLETİŞİMİ**

Risk analizi sürecinde risk değerlendiricileri, risk yöneticileri ve diğer ilgili tarafların, tehlike, risk, riskle ilgili faktörler ve riskin algılanmasına ilişkin bilgi ve görüşler ile risk değerlendirmesi bulguları ve risk yönetimi kararlarının açıklamalarını da kapsayan bilgi ve düşüncelerin paylaşımı,

- **RİSK YÖNETİMİ**

Risk değerlendirmesi ve yasal faktörler göz önünde tutularak ilgili taraflarla istişare ile uygun olabilecek kontrol önlemlerine ilişkin alternatiflerin değerlendirilmesi, tercih edilmesi ve uygulanması sürecini,

AB mevzuatı

- (EC)178/2002

- Çiftlikten – ÇATALA kadar geçen sürede gıda ve yem üretim ve dağıtımının tüm aşamaları için gerekli kanuni çerçevenin genel ilke ve esaslarını düzenler...
- Amacı, kanun ve mevzuatların oluşturulmasında etkili bir yaklaşım sağlamaktır....
- Aynı zamanda, gıda ve yem piyasasının normal işleyişini bozmadan genel mevzuat içerisinde yapılacak değişikliklerin standardizasyonu sağlamaktır....

Risk YÖNETİMİ

İLETİŞİM

**AB TÜKETİCİYİ
KORUMA VE
SAĞLIK
KOMİSYONU
(BAKANLIK)**

Kanun yapıcı

İLETİŞİM

Risk DEĞERLENDİRME

EFSA

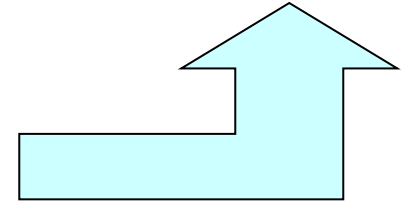
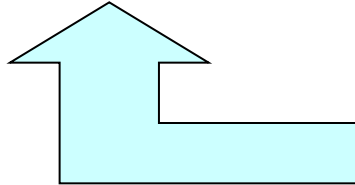
**SAĞLIK VE
TÜKETİCİ KORUMA
YÜRÜTME AJANSI
(chafea)**

**AVRUPA İLAÇ
AJANSI (EMA)**

**BİTKİ ÇEŞİT
OFİSİ (cpvo)**

**TOPLUM REFERANS
LABORATUVARLARI**

Üye Ülke Laboratuvarları

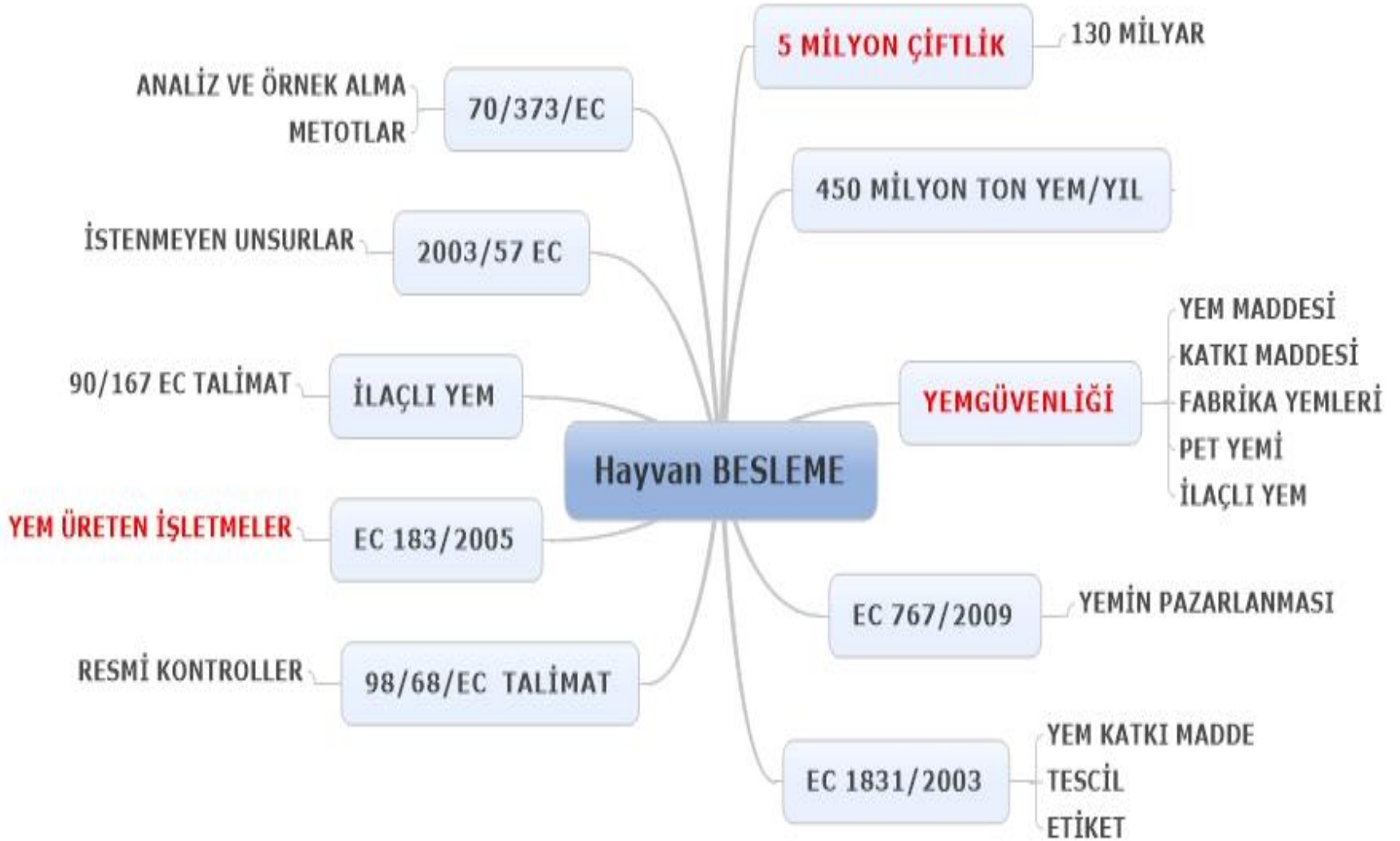

MEVZUATI OLUŐTURAN GENEL UNSURLAR

1. BİTKİSEL ÜRETİM
2. HAYVANSAL ÜRETİM
3. ETİKETLEME VE BESLEME
4. BİYOTEKNOLOJİ
5. YENİ NESİL GIDALAR
6. KİMYASAL GÜVENLİK
7. BİYOLOJİK GÜVENLİK
8. RESMİ KONTROLLER
9. GIDA VE YEM KATKILARI
10. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

RİSK DEĞERLENDİRME süreci

ÜRETİCİ

Risk yönetimi

*Başvuran
firma*

görüş

*Risk değerlendirme: Stabilité -
Güvenlik – Etkin Değer*

*Teknik
Dosya*

Örnek + Ücret

Analiz metotları: Güvenlik

ÜYE ÜLKE LABS

EFSA – BAĞIMSIZ RİSK DEĞERLENDİRME PANELLERİ

- Panellerde alanında uzman bilim adamları (Bütçesi AB tarafından)
- Örnek olarak Katkı Madde Panelinde
- - **Fizyoloji, Biyokimya, Farmakoloji,**
  - **Toksikoloji, Mikrobiyoloji, Besleme**
  - **Veteriner Bilimleri,**
  - **Gıda/Yem Teknolojisi,**
  - **Çevre Bilimleri, Ekotoksikoloji**
- http://www.efsa.europa.eu/EFSA/ScientificPanels/efsa_locale-1178620753812_FEEDAP.htm

TÜRKİYE'DE Gıda ve Yem Güvenliği

Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu

5996 sayı - 2010

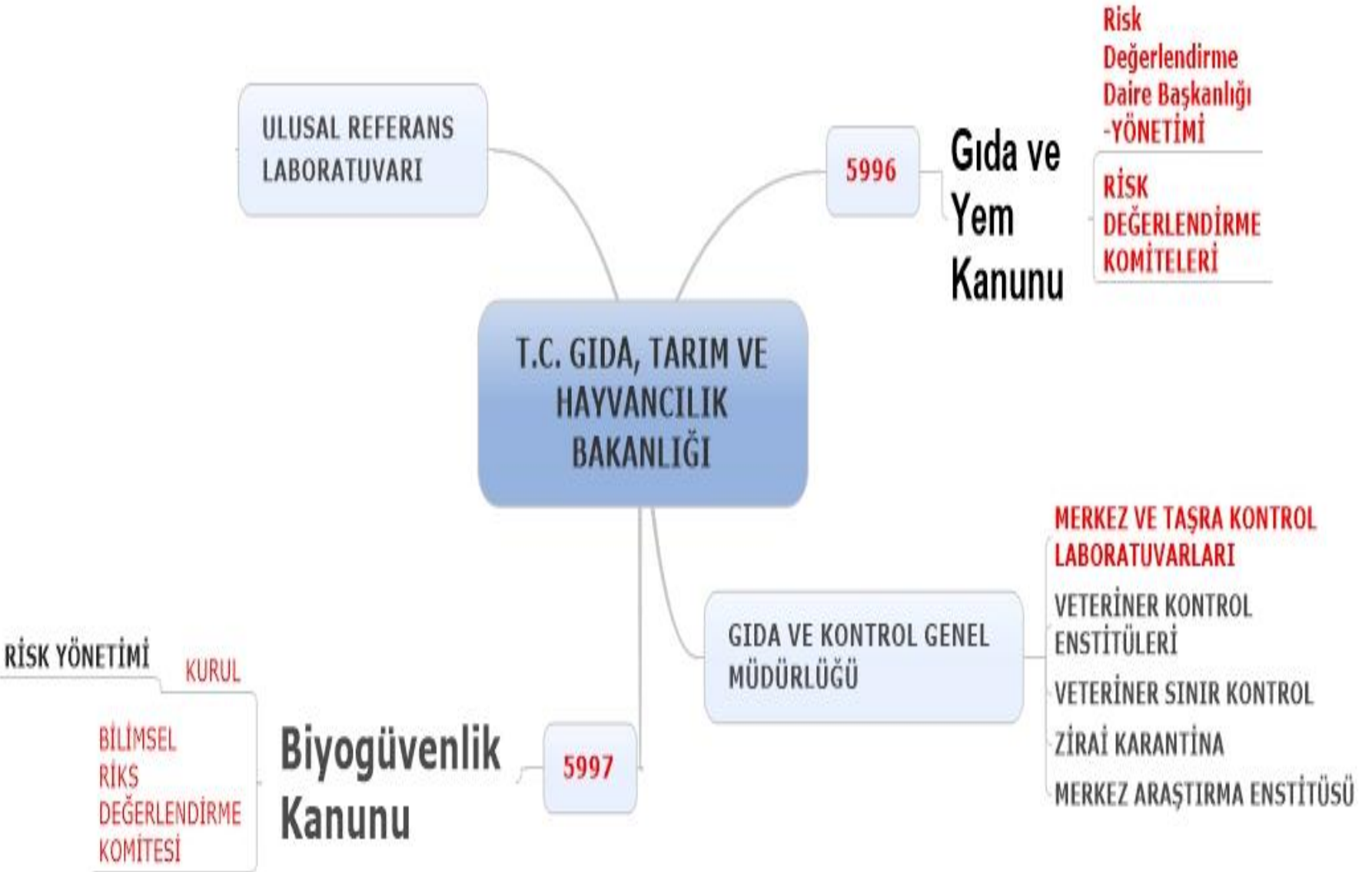
Bu Kanunun amacı, gıda ve yem güvenilirliğini, halk sağlığı, bitki ve hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahını, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunması da dikkate alınarak korumak ve sağlamaktır.

BİYOĞÜVENLİK KANUNU

5977 SAYI - 2010

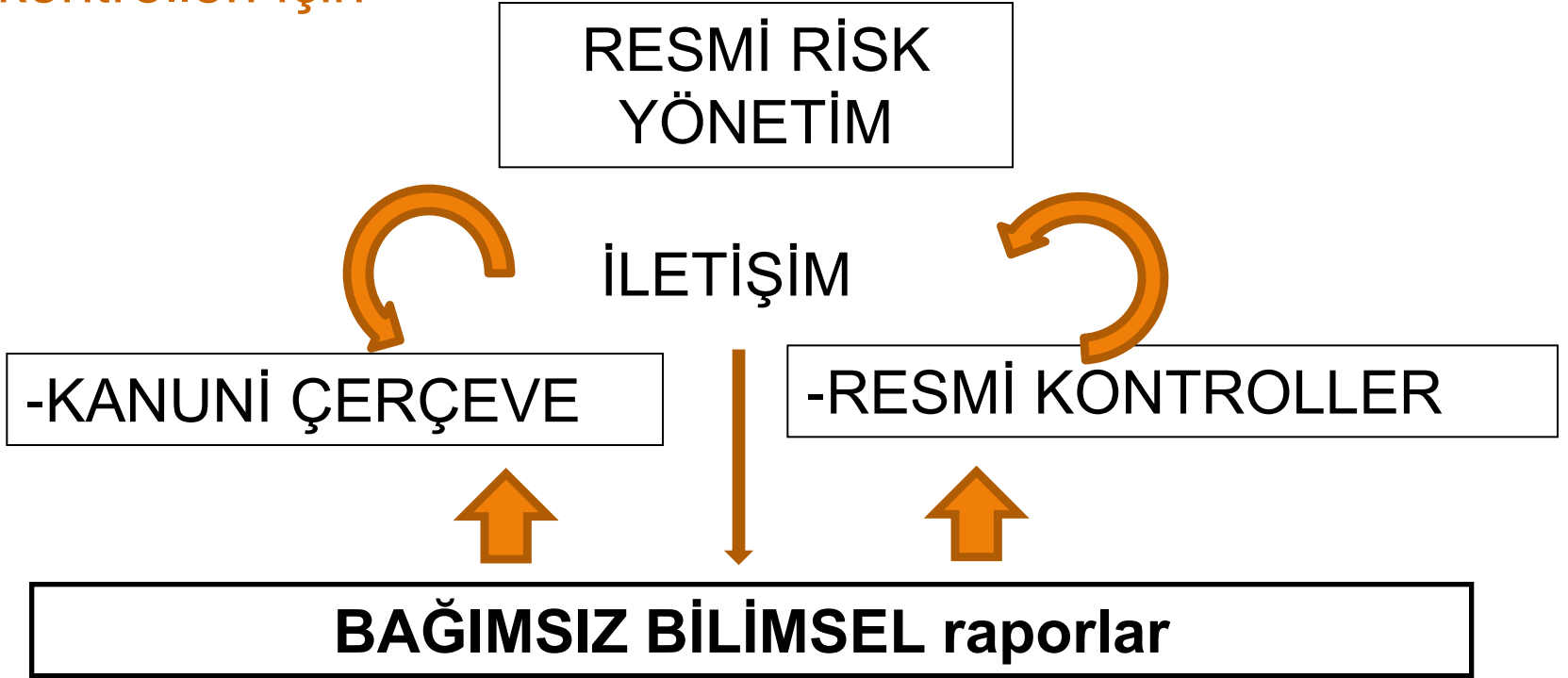
Bu Kanunun amacı;

- ✓ **Bilimsel ve teknolojik gelişmeler çerçevesinde, modern biyoteknoloji kullanılarak elde edilen genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerinden kaynaklanabilecek riskleri engellemek, insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevrenin ve biyolojik çeşitliliğin korunması, sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla biyogüvenlik sisteminin kurulması ve uygulanması, bu faaliyetlerin denetlenmesi, düzenlenmesi ve izlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.**
- ✓ **Bu Kanun; genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünleri ile ilgili olarak araştırma, geliştirme, işleme, piyasaya sürme, izleme, kullanma, ithalat, ihracat, nakil, taşıma, saklama, paketleme, etiketleme, depolama ve benzeri faaliyetlere dair hükümleri kapsar.**
- ✓ **Veteriner tıbbî ürünler ile Sağlık Bakanlığınca ruhsat veya izin verilen beşeri tıbbî ürünler ve kozmetik ürünleri bu Kanun kapsamı dışındadır**

SONUÇ

Gıda zincirinde risklerin İNSAN sağlığı ve çevrenin korunması için tehlike boyutlarının belirlenmesi ve kontrolleri için

Teşekkür ederim.